

Rapport 59

September 2021

Onderzoek naar de effecten van veerkracht in de perinatale periode

Onderzoeker: Stijn Vos¹, dr. Dries Martens¹

Promotor: Prof. dr. Tim Nawrot¹²

Copromotoren: Prof. dr. Hanne Kindermans², prof. dr. Ziv Shkedy³³

¹ Affiliatie: Centrum voor Milieukunde, Universiteit Hasselt

² Affiliatie: Onderzoeksgroep Zorg & Ethiek, Universiteit Hasselt

³ Affiliatie: Centrum voor Statistiek, Universiteit Hasselt

Samenvatting

De periode van conceptie tot en met de eerste twee levensjaren is een gevoelige periode voor de ontwikkeling en de gezondheid van het kind.

In dit rapport worden de bevindingen van een onderzoeksproject binnen het Steunpunt Welzijn Volksgezondheid en Gezin, gericht op het onderzoeken van deze verbanden (met een focus op onderliggende biologische mechanismen), gerapporteerd.

De studie omvat 2 delen: een literatuurstudie op basis van bestaande wetenschappelijke kennis, en een uitgebreide data-analyse op basis van gegevens van het BRAINAGE-cohort, een longitudinaal geboortecohort gestart in 1986 te Leuven (n = 86). Het welzijn van de moeders werd bevraagd op verschillende tijdstippen tijdens de zwangerschap en vroeg na de geboorte, en de nakomelingen werden opgevolgd tot op volwassen leeftijd (28-29 jaar). We observeerden dat bij de volwassen nakomelingen er op verschillende biologische niveaus effecten van de gemoedstoestand en veerkracht van de moeder tijdens de eerste 1000 dagen zichtbaar zijn. Ook zagen we een aantal verbanden met groene ruimte in de buurt van de woning van de moeder tijdens de zwangerschap.

Op basis van deze bevindingen en bestaande wetenschappelijke literatuur, worden er potentiële interventie strategieën aangehaald die veerkracht en welzijn tijdens de eerste 1000 dagen kunnen helpen ondersteunen. Op deze manier kan men op een kosteneffectieve wijze de volksgezondheid verbeteren, namelijk door preventief in te grijpen tijdens het vroege leven. Mogelijke interventies zoals psychologische ondersteuning, mindfulness-trainingen, en het aanleren van co-regulatie vaardigheden kunnen deel uitmaken van een multidisciplinair begeleidings- en zorgtraject als onderdeel van de perinatale gezondheidszorg, met specifieke aandacht voor de geestelijke gezondheid van de ouders tijdens de eerste 1000 dagen.